



provincie **HOLLAND**
ZUID

GS brief aan Provinciale Staten

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2019-711658613
DOS-2018-0008847

Bijlagen
1

Aan Provinciale Staten

Onderwerp

Rapportage Interbestuurlijk Toezicht over 2018

Geachte Statenleden,

Volgens afspraak informeren wij u jaarlijks over de resultaten van het door de provincie uitgevoerde interbestuurlijk toezicht (IBT). Ingevolge de Wet revitalisering generiek toezicht (Wet Rgt) zijn wij verantwoordelijk voor de uitvoering van het IBT op de gemeenten in Zuid-Holland. De kern van de Zuid-Hollandse aanpak is 'vertrouwen op en ruimte geven aan zelfsturing van gemeenten'. Gemeenten die hun taken goed uitvoeren, krijgen weinig te maken met de provincie als toezichthouder. Omgekeerd geldt dat gemeenten die hun taakbeheerting niet op orde hebben extra aandacht van de provincie krijgen om de situatie te verbeteren.

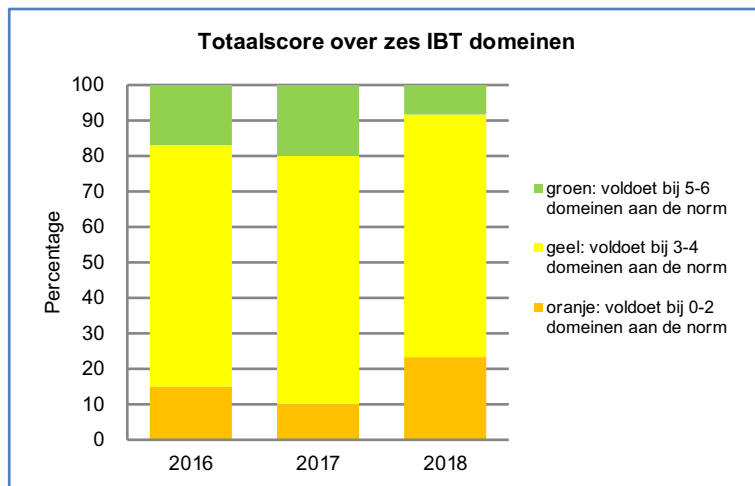
Rapportage IBT over 2018

In lijn met de bestuurlijke afspraken stelden de raden hun gemeentelijke Rapportage IBT vast en verzonden deze aan de provincie, als onderdeel van de jaarstukken 2018. De gemeenten gaven hierin hun oordeel over de staat van de domeinen financiën, ruimtelijke ordening, omgevingsrecht, monumentenzorg, informatie- en archiefbeheer en huisvesting vergunninghouders. De provincie beoordeelde de informatie en verwerkte deze in de bijgevoegde provinciale Rapportage Interbestuurlijk Toezicht over 2018.

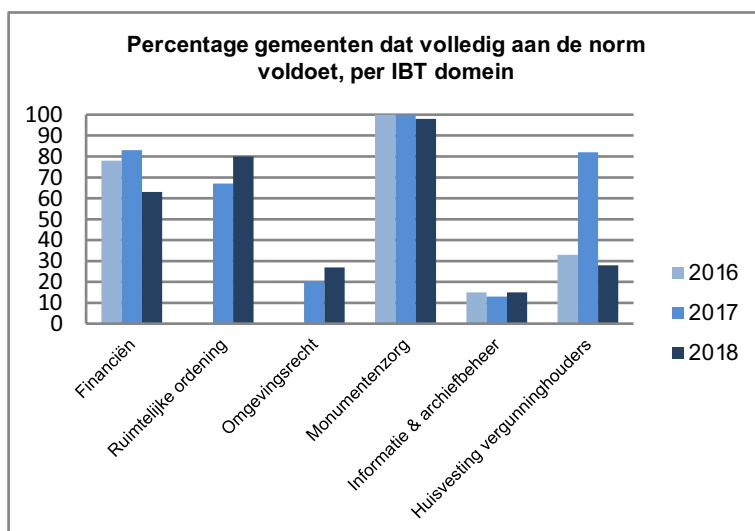
Totaalbeeld gemeenten

De bijgevoegde Rapportage bevat een totaalbeeld van de prestaties van alle 60 gemeenten over 2018 (zie bijlage 1 in de Rapportage), voorafgaand aan de herindelingen per 1 januari 2019.

Onderstaande diagrammen geven een samenvattend beeld van de resultaten over 2018 ten opzichte van voorgaande jaren. In hoofdstuk 3 van de Rapportage zijn de scores per IBT-domein nader toegelicht.



Het totale resultaat over 2018 is ten opzichte van het jaar 2017 minder goed. Het aantal gemeenten dat bij minder dan drie domeinen aan de norm voldoet is gestegen van 6 naar 14 ('oranje'). Het aantal gemeenten dat op meer dan vier domeinen volledig aan de norm voldoet ('groen') is gedaald van 12 naar 5. Er zijn drie gemeenten die zowel vorig als dit jaar 'oranje' scoren. Dat zijn Goeree-Overflakkee, Katwijk en Leidschendam-Voorburg.



Per domein zijn er grote verschillen. Zo voldoen bij Monumentenzorg nagenoeg alle gemeenten aan de norm ('groen'). Bij de domeinen Financiën en Ruimtelijke ordening voldoet meer dan de helft van de gemeenten volledig aan de norm. Dit in tegenstelling tot de domeinen Omgevingsrecht, Informatie- & archiefbeheer en Huisvesting vergunninghouders. Het diagram hierboven illustreert dit. Het laat ook zien dat de domeinen Financiën en Huisvesting vergunninghouders slechter scoren dan vorig jaar. Bij Ruimtelijke ordening en Omgevingsrecht worden slechts twee jaren vergeleken, omdat in 2017 is overgegaan naar nieuwe indicatoren.

Vervolgacties

Onze inzet is erop gericht om samen met gemeenten te werken aan een zo 'groen' mogelijk totaalbeeld. Op basis van het totaalbeeld over 2018 en de ontwikkelingen in 2019 volgen zo nodig gesprekken op hoog ambtelijk niveau met de gemeenten die overall slecht scoren. De inzet van deze gesprekken is om meer inzicht te krijgen in de problematiek en afspraken te maken over het vervolg. Wanneer gemeenten de gemaakte afspraken onverhoopt niet nakomen kan bestuurlijk overleg volgen.

Agenda Toekomst van het (interbestuurlijk) Toezicht

In het najaar van 2018 is de Agenda Toekomst van het (interbestuurlijk) Toezicht (ATT) aan de Tweede Kamer aangeboden. Deze agenda is tot stand gekomen in een samenwerking tussen Rijk, IPO en VNG. In de kamerbrief geeft de minister van Binnenlandse Zaken aan dat met deze agenda primair wordt ingezet op een beleidsmatige verandering van het toezicht door de primaire toezichthouder. Zo wordt het interbestuurlijk toezicht maatschappelijk relevanter gemaakt zonder al te stevige systeemingenrepen. De in de agenda opgenomen actielijnen besteden ook aandacht aan het beperken van administratieve lasten en kosten van toezicht en aan een betere samenwerking vanuit het toezicht.

In 2019 is gewerkt aan het Actieplan ATT dat een concrete uitwerking vormt van de in de ATT benoemde actielijnen:

1. Versterken verbinding horizontale controle en verticaal toezicht
2. Beter voeren dialoog
3. Beter leren via toezicht
4. Uniformeren uitvoering toezicht
5. Toezichthouder richt zich op gedeelde risico's.

De provincie is nauw betrokken bij dit proces rond het vernieuwde interbestuurlijk toezicht, zowel ambtelijk via deelname aan bijeenkomsten en werkgroepen als bestuurlijk via het IPO. Het is in dit stadium (november 2019) nog niet bekend wat de concrete gevolgen zullen zijn van het ATT op de wijze waarop de Provincie Zuid-Holland het IBT in de toekomst zal gaan uitvoeren.

Evaluatie en doorontwikkeling IBT

De wijze waarop Zuid-Holland het generieke toezicht vorm heeft gegeven zullen wij de komende tijd evalueren.

Hoewel het huidige IBT-proces gemeenten aanzet tot het nader informeren van de raad over de uitgevoerde medebewindstaken, zijn er signalen dat veel betrokkenen de toegevoegde waarde hiervan als beperkt ervaren. Het gevoel is dat het generieke toezicht zich, net als financieel toezicht, meer zou moeten richten op de toekomst, in plaats van op het afleggen van verantwoording achteraf. Ook is het gevoel dat de beoogde dialoog maar zeer beperkt tot stand komt. Dit zou kunnen worden verbeterd door bijvoorbeeld het toezicht meer risicogericht in te steken, in overleg met gemeenten tot meer maatwerk te komen en thematische onderzoeken te laten uitvoeren naar aanleiding van signalen uit de maatschappij. Deze gedachtegang is in lijn met de uitgangspunten van de ATT.

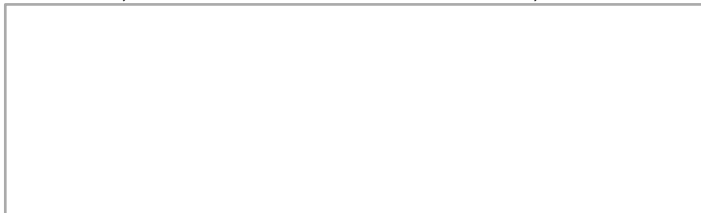
Op basis van de uitkomsten van de evaluatie en de ontwikkelingen rond de ATT zullen voorstellen worden gedaan voor een nieuw IBT-beleid dat bijdraagt aan een beter openbaar bestuur en daarmee het (maatschappelijk) belang van het generieke toezicht vergroot.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,

voorzitter,



drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit

Bijlagen:

- Rapportage Interbestuurlijk Toezicht over 2018